

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin ósmoklasisty Test diagnostyczny
<i>Przedmiot:</i>	Język polski
<i>Forma arkusza:</i>	OPOP-840-2103
<i>Termin egzaminu:</i>	Marzec 2021 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	17 marca 2021

Uwagi:

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne, spełniające warunki zadania. Błąd rzeczowy dotyczący lektur obowiązkowych skutkuje przyznaniem 0 punktów.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PRAWDA

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

¹ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz.493, z późn. zm.).

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PRAWDA

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte). Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt*radość, szczęście***Zadanie 5. (0–1)**

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...]. Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Ponieważ dzięki Marleyowi dostał szansę, by zmienić swoje życie.

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...]. Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Scrooge postanowił, że zmieni swoje postępowanie, będzie lepszym człowiekiem.

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 11) rozpoznaje w tekście literackim: porównanie [...]. Lektura obowiązkowa: Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 1. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 10) rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 9. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 1. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 1) rozpoznaje w tekście formy przypadków [...]; 4) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (dopełnienie [...]).

9.1. (0–1)**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

9.2. (0–1)**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 11) interpretuje dzieła sztuki [...]. Lektura obowiązkowa: Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Książę</i> .
III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Poznanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...]	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów przy tworzeniu [...] tekstów argumentacyjnych.

Zasady oceniania

1 pkt – uczeń wybiera jeden element i wyjaśnia jego związek z treścią utworu.

0 pkt – odpowiedź nie spełnia kryteriów na 1 punkt ALBO brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

Samolot – pilot miał awarię samolotu i musiał lądować na pustyni.

Baranek – Mały Książę prosił o narysowanie baranka.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) określa temat i główną myśl tekstu.

Zasady oceniania

2 pkt – uczeń poprawnie uzupełnia oba zdania.

1 pkt – uczeń poprawnie uzupełnia jedno zdanie.

0 pkt – odpowiedź nie spełnia kryteriów na 1 punkt ALBO brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Tematem tekstu Jana Szczepańskiego jest mądrość.

W swoim tekście autor zauważa, że cechą mądrości jest zdolność do tworzenia różnych pojęć i symboli.

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PRAWDA

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FAŁSZ

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FAŁSZ

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 17. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].	Lektury obowiązkowe

III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...]	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów przy tworzeniu [...] tekstów argumentacyjnych.
---	---

Zasady oceniania

2 pkt – uczeń podaje trafnie bohatera i uzasadnia swój wybór.

1 pkt – uczeń podaje trafnie tylko bohatera ALBO uczeń nie podaje bohatera, ale uzasadnienie pozwala zidentyfikować postać, o której pisze.

0 pkt – odpowiedź nie spełnia kryteriów na 1 punkt ALBO brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 punkty

Bohater: *Jacek Soplica*

Wyjaśnienie: *Po tym, jak zabił Stolnika, postanowił odkupić swoje winy. Został mnichem.*

Przygotowywał też powstanie na Litwie.

Zadanie 18. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 1. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 7) [...] łączy wyrazy pokrewne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

Mowa, mówca, mówienie

Zadanie 19. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 1. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]	4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 20. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej.	4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].
III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.	2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie [...]

Zasady oceniania

Treść i forma:

2 pkt	treść zgodna z poleceniem; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?
1 pkt	treść zgodna z poleceniem; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?
0 pkt	treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:

1 pkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).

0 pkt – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Uwaga.

Kategorie *Treść i forma* oraz *Poprawność językowa* oceniamy rozłącznie.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty

Zapraszamy wszystkich uczniów na wystawę prac plastycznych pt. „To mój ulubiony bohater literacki”. Uroczyste otwarcie nastąpi 20 maja 2021 r. o godzinie 10.00 w bibliotece szkolnej. Przyjdźcie koniecznie!

Samorząd Szkolny

ZASADY OCENIANIA WYPRACOWANIA

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator ocenia ją na 0 pkt. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Praca nie na temat”.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyznaje 0 pkt. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Brak odwołania do lektury obowiązkowej”.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator ocenia ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyznaje 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 50 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych / elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyznaje 0 pkt.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, jest unieważniany.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za *styl i język* lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Uwaga: Liczone są wszystkie wyrazy: samodzielne i niesamodzielne.

Zadanie 21. (0–20)

Dokładnie przeczytaj każdy z podanych tematów.

Pamiętaj!

- Musisz napisać wypracowanie tylko na jeden z podanych tematów: temat 1. albo temat 2.
- W swojej pracy koniecznie odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- **Pisz zgodnie z tematem i planem.**
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **60 wyrazów**.

WYPRACOWANIE O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM

Temat 1.

Czy warto uczyć się nowych rzeczy? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko i je uzasadnisz. Odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw swoje stanowisko na ten temat,
- w rozwinięciu uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i swoje uzasadnienie potwierdź przykładem z lektury obowiązkowej,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej Twojej wypowiedzi.

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].</p> <p>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].</p>	<p>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:</p> <p>15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;</p> <p>18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...];</p> <p>20) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].</p> <p>Zna lektury obowiązkowe.</p>
<p>II. Kształcenie językowe.</p> <p>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.</p>	<p>3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:</p> <p>2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;</p> <p>4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi [...].</p> <p>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:</p> <p>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;</p> <p>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].</p>
<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych, dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.</p> <p>4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].</p>	<p>1. Elementy retoryki. Uczeń:</p> <p>1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;</p> <p>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];</p> <p>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);</p> <p>4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki [...];</p> <p>5) odróżnia przykład od argumentu;</p> <p>6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyvodu argumentacyjnego;</p> <p>7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.</p> <p>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <p>1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...].</p>

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia i wszystkie wymagane punkty planu wypowiedzi zostały uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia ORAZ/LUB punkt planu (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalny 1 błąd rzeczowy.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Dopuszczalna 1 usterka w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu.
1 pkt	Dopuszczalne 2-3 usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Zakres środków Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. 	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 2 błędy ortograficzne.
1 pkt	3–4 błędy ortograficzne.
0 pkt	5 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

WYPACOWANIE O CHARAKTERZE TWÓRCZYM

Temat 2.

Tego bohatera spotkało coś, czego się nie spodziewał. Napisz opowiadanie, w którym przedstawisz dalsze losy wybranego bohatera lektury obowiązkowej.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw bohatera lektury obowiązkowej,
- w rozwinięciu przedstaw i opisz dalsze losy bohatera wybranego przez Ciebie,
- wprowadź co najmniej pięć elementów spośród podanych: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości,
- w zakończeniu podsumuj swoją wypowiedź.

Wymagania egzaminacyjne 2020	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]; 20) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...]. Zna lektury obowiązkowe.

<p>II. Kształcenie językowe.</p> <p>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.</p>	<p>3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:</p> <p>2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;</p> <p>4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi [...].</p> <p>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:</p> <p>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;</p> <p>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].</p>
<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych, dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.</p>	<p>1. Elementy retoryki. Uczeń:</p> <p>1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;</p> <p>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];</p> <p>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);</p> <p>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <p>1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] opowiadanie [...].</p>

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia i wszystkie wymagane punkty planu wypowiedzi zostały uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia ORAZ/LUB punkt planu (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Poglębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalny 1 błąd rzeczowy.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Dopuszczalna 1 usterka w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu.
1 pkt	Dopuszczalne 2-3 usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadawalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 2 błędy ortograficzne.
1 pkt	3–4 błędy ortograficzne.
0 pkt	5 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.